Ч. 135 Субота 18 (30) червня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Чи не можна без крутанини?

II.

На що суть ґазети? Чей не на то, щоби заводити сварку і колотнечу, а бодай не повинні служити до того. Ґазети суть на то, щоби не лиш подавали всїлякі вісти, але служили людем також до виміни їх гадок; они з одної сторони збирають гадки і погляди якоїсь суспільности і передають їх ширшому сьвітови, з другої сторони висказують самі, взглядно ті, що їх пишуть, свої гадки і погляди та передають їх своїм читателям. Кожда совістно видавана ґазета повинна по своїм силам думати за цїлий нарід, котрому служить, повинна не лиш збирати і передавати всї ті гадки і погляди, які витворюють ся в якійсь суспільности або єї части, але також єсть єї обовязком вишукувати способи, якими той нарід може прийти до сили і добра, вказувати на ті способи, подавати ради, виступати в обороні народних інтересів, остерїгати перед похибками — словом, робити все так, щоби той нарід, котрому ґазета служить, мав з неї хосен. Длятого то кожда ґазета має право забирати голос у всїх справах народних і висказувати свої гадки і погляди, все одно, чи они були би злі, чи добрі, лиш щоби з гори вже не мали тої цїли, аби шкодити народним інтересам. Ґазета, котра хоче дїйстно служити свому народови, не повинна длятого пускати ся на нїяку крутанину, а коли хоче виказати свому противникови, що він зле робить, повинна то виказати на єго дїлах; тогди хоч може не переконає свого противника, то переконає свою читаючу публику і поведе єї на иншу дорогу. Коли-ж она возьме ся до крутанини, то осягне хиба то, що наробить заколоту, закаламутить воду, серед котрої вже кождий, хто схоче, буде міг ловити рибу. Она не переконає своїх читателїв, не поучить їх все розумно розбирати і розважати та поступати енерґічно і консеквентно; не виробить в них якихсь засад полїтичних, не научить їх патріотизму, а поробить лиш з них людий похитливих, байдужних, готових що хвиля, не роздумуючи богато, зміняти свої переконаня, після того, як хто зможе виступити перед ними з ще лїпшою крутаниною. У так виученої публики будуть мати вначінє не факти, а крутанина. А то шкодить інтересам народним. Фактів треба держати ся і на підставі фактів треба говорити, а не опирати все на крутанинї.

Ми вже в першій части виказали, що „Дїло“ лиш на підставі простої крутанини підсунуло нам в справі заснованя товариств кредитових гадки і цїли, яких ми зовсїм не мали і не маємо. Гляньмо-ж тепер на то, що сказало оно на наші гадки о теперішнім руху полїтичнім у нас. „Дїло“ зачепило їх оттак лиш бігцем; головну свою увагу присьвятило оно части економічній; очевидно хотїло показати, як то оно зловило „Народну Часопись“, і як аж на сїм викаже найлїпше всю єї підлоту. О части полїтичній вже не треба буде богато говорити, бо читателї єго вже самі собі досьпівають, чого оно не доповість. „Дїло“ збуває отже ту часть наших поглядів майже лиш кількома словами, бо навівши знов довші уступи з нашої статиї, додає від себе: „Розуміє ся, фактичної потреби (наглого руху полїтичного *Ред.)* „Народна Часопись“ доглянути не може анї в зборах товариств, анї у вічах, анї навіть в справозданях посольських“.

Певно що нї — скажемо на то „Дїлу“, бо ми дивимось на ту потребу руху полїтичного трохи ширше як „Дїло“; ми видимо потребу руху полїтичного у всїх інтересах народних, а ті вимагали вже давно, а не аж в сїм роцї, такого оживленого руху. Чому-ж єго доси не було? Може то було так добре? — Скажім, що тепер вже робить ся лїпше. Але того чей годї комусь браги за зле, коли він не конче хоче вірити в ту лїпшу роботу і остерїгає, щоби она знову не випала зле. З одної крайности не добре попадати в другу. В таких случаях мимо волї шукає ся за причинами, тим більше, коли має ся на то науку з минувшости. Нехай „Дїло“ нам позволить, що ми перший примір возьмемо таки з него самого.

Нехай собі „Дїло“ пригадає ті недавні ще часи, коли то оно так дуже лютило ся, що немає з Відня нїякої дописи, нїякої звістки про то, що дїє ся в рускім клюбі і в парламентї. В послїдних же часах стали появляти ся в нїм дуже часті письма з Відня про дїла парляментарні і руских послів з точними вістями та всїлякими датами про те, кілько разів хто і за чим голосував, або не голосував, кілько разів виходив із салї і т. д. А прецї той сам дописуватель „Дїла“ сидів і давнїйше у Відни. Звідки-ж нараз така зміна? Чей не підвисшена єму „Дїлом“ ремунерация тому причиною. Та впрочім той дописуватель лиш з тої причини не доказував би був в своїх дописях так дуже, о скілько би то лїпше було, коли-б всї рускі посли держались відпорної полїтики. Чомуж він єї давнїйше так не захвалював, чому „Дїло“ не могло

---

16)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

Коли вже й та небезпечність, котра кілька разів показувала ся, проминула, то остала ся ще инша, котрої наслідки Сандорф також добре розважив. А та небезпечність могла бути в тім, що стеля печери готова би ще стати так низькою, що аж досягала би до води. Вже й тепер була она так низько, що він мусїв схиляти ся за кождий раз, коли піднесеною рукою досягнув звисаючої скали. Ану-ж прийде ся ще поринати у воду? Та ще й тогди він би видержав, але що мав зробити зі своїм товаришем, котрого підпирав плечем? А коли-б до того ще той канал на довший простір знизив ся, чи можна би тогди вийти живцем з него? Нї, аж тогди прийшлось би єму загинути, хоч доси удало ся єму уйти щасливо тільком всїляких родів смерти.

Хоч і як Матій Сандорф був енерґічний, а таки брав вже єго великий страх, бо видів, що надходить послїдна хвиля. Корінє пня терло ся чим раз сильнїйше об скали печери, а хвилями ішло так під воду, що розбурхані филї таки зовсїм єго заливали.

— Вихід із сеї печери мусить таки вже десь недалеко бути — сказав Матій Сандорф сам до себе і роззирав ся на всї боки, чи не добачить де сьвітла. Мусїло вже бути так пізно, що на дворі чей зачинала пітьма поволи розступати ся. А може й блискавки осьвітлювали то місце, що по другім боцї Бука? Але в сїм случаю вайшло би сьвітло певно й до каналу, котрим вже Фоіба ледви що могла перепливати.

Коли бо анї слїду того всего! Вся однакова та пітьма, вода все ще так само шуміла, все так само чорнїли ся ще єї филї.

Нараз дав ся почути сильний удар! Дерево зачепило переднім кінцем об скалу, що звисала із стелї аж в саму воду; ним ударило так сильно, що оно аж перевернуло ся, але Сандорф таки не пустив ся єго. Одною рукою, як той, що вже потапає, вхопив ся єго за корінь а другою захопив ще як-раз в пору Баторого, коли вода вже єго несла. Відтак пустив ся разом з ним під воду, що розбивала ся об склепінє. Все то дїяло ся може мінуту, а Сандорфови здавало ся, що вже прийшло ся єму загибати. Майже несьвідомо запер дух в собі, щоби задержати бодай ту дрібку воздуха, що ще була в єго груди. У водї нараз здавало ся єму, хоч він мав замкнені очи, як би показало ся якесь сильне сьвітло. То як раз заблисло, а зараз потім роздав ся сильний гуркіт грому.

Прецї раз сьвітло!

Фоіба таки направду виплила з підземного каналу і плила вже дальше отвертим місцем. Куди гнала ся єї вода, до котрого моря, то ще годї було знати, то все ще значило або житє або смерть.

Дерево виринуло знов на верх води. Матій Сандорф все ще держав Стефана Баторого, а сам сїв собі позад него.

Опісля розглянув ся доокола себе. Якась чорна маса піднимала ся поза ним над бистрицею. То була величезна скала Бука, котрою кінчила ся печера, а з котрої випливала Фоіба. На дворі вже свитало, а на небі було видко так слабий відблеск сьвітла, як ті небесні мраковини, котрих ледви що можна добачити серед погідної, зимової ночи. Від часу до часу осьвітляли долїшну часть овиду ясні блискавки, але гук грому ставав вже чим раз слабший. Туча відділяла ся або розходила ся поволи, зужиткувавши всю електричну материю, яка призбирала ся була у воздусї.

Матій Сандорф не без страху оглядав ся то на право, то на лїво. Вже міг добачити, що ріка плила поміж двома стрімкими стїнами, але все ще гнала дуже скоро. То все ще була та сама рвуча вода, що несла втїкачів на плеса і вири, але бодай простір над ними розходив ся і не було вже того склепіня, що спускало ся в долину і грозило їм кождої хвилї тим, що розібють собі голови об него. Але не було нїякого хоч би й стрімкого берега, на котрім би могли станути; не було навіть горба, на котрий би можна вийти. Дві високі а стрімкі і

давнійше дочекатись его письм із Відня? Чи то добре було? Чи не мусить тепер кождий мимоволі спитати, що тому за причина і застановити ся над тим, чи се здорова політика відповідаюча фактичним потребам?

А возьмім другий примір: Пос. Романчук н. пр. знае дуже добре, а „Діло“ знае то може ще ліпше, як то бувало давнійше трудно ему вибрати ся хоч би лиш на справоздане посольске в свій округ виборчий, а тепер нараз він обіцюесь на віче аж на Поділе. Чи може й тут не насунуть ся мимо волі такі самі питаня, такі сумніви як повисше. Чей же годі припускати, щоби у того посла тепер став патріотизм більший, як був давнійше. Такі і тим подібні факти мусять кождого, що лиш дрібку думае, заставити призадуматись над тим, чи такий наглий у нас рух політичний есть дійстно здоровий і чи він відповідае фактичним потребам. За таке розважане чей не потреба ще на нікого гнїватись, противно, навіть ті самі, що в тім руху верховодять, повинні над тим призадуматись, а то вийшло би лиш в користь самому Ділу.

Ми звернули дальше увагу на вибори і взяли теперішний рух політичний у нас в звязи з акциею виборчою. Чи може се зле ми зробили? Нехай „Діло“ скаже, чи не було у нас доси так, що вся наша робота політична обмежала ся лиш на самі вибори? Коли проминули вибори, то й слїду не було вже з якоїсь роботи політичної. Ми здавались відтак зовсім на послів, а коли ті нїчого не робили, то таки бувала вже повна застоя. А хоч посли що й робили, то яка була та робота. Наговорив ся один або другий в соймі або в парламенті і на тім конець, а ми вже вдоволяли ся тим і думали, що то страшно велика політика та ще й величали тих послів, а самі ще більше тогди нічого не робили. Хиба-ж при такім стані політики не можна справедливо сказати, що в самих виборах не лежить ще спасене народу? Або хиба-ж то зле, коли ми кажемо, щоби той наглий рух не довів до ще більшого розбитя народних сил? Чи може то було би добре, коли-б політики в одної сторони краю хотїли вести політику так, другі з другої сторони инакше, а треті з третої ще инакше? Може то не есть обвязком патріотизму чоловіка, котрий на весь рух дивить ся з боку обективно і безпристрастно, звернути увагу на можливі наслїдки і заздалегідь остерегти перед ними?

Нехай же „Діло“ думае собі о тім і судить, як хоче, але коли вже бере ся до критикованя чиїхсь гадок, то нехай держить ся самої річи, не пускае ся на крутанину, нехай не підсувае нікому гадок яких нема і не було, нехай не доспівуе фальшивим тоном, бо суть і без него такі, що фальшиво співають. А коли вже конче хоче пускати ся на крутанину, то нехай вже не наводить чужих гадок так широкими уступами, як ті з „Народ. Часописи“, бо остаточно зможе хтось і з его читателів зміркувати, що оно лиш крутаниною воює, а то певно самому „Ділу“ не вийде в хосен.

Перегляд політичний.

З Відня доносять, що спільні Делеґациї будуть вже рішучо скликані на день 14 вересня. Зачувати також, що Є. Вел. Цїсар вертаючи з львівскої вистави краевої поїде просто до Будапешту і перебуде там аж до 12 вересня.

Вчера був у Відни угорский президент міністрів Векерле. Є. Вел. Цїсар принимав его на авдиенциї.

П. Міністер просьвіти др. Мадейский прибув оногди до Праги і оглядав кілька висших заведень наукових та інститутів, а також і середні школи.

Fremdenblatt доносить, що вість, будь-то би ческий намістник ґр. Тун мав сказати до якоїсь депутациї, що стан вимковий в Празї мае бути незадовго знесений, есть зовсім безосновна.

З Парижа доносять, що міністерство Дїпія буде урядувати лиш до часу похорону Карнота а відтак поручить Періе утворене нового кабінету свому приятелеви Бірдови. Всї партиї політичні висказують одноушно погляд, що правлїне Перієра буде чисто консервативне. Касаняк доказуе в Autorite, що республика хилить ся до упадку і що під Перієром рішить ся справа заведеня монархії. Gaulois висказуе надію, що Казимір-Періе знесе закони заказуючі монархічним князям проживати у Франциї. Взагалї сподївають ся у Франциї великих борб політичних.

Приготовленя до похорону Карнота поступають скоро. Тїло его буде зложене в Пантеоні а новий президент підписав вже дотичний декрет. В каплици жалобній, де стоїть тїло Карнота, пукла домовина, що зробило на всіх глубоке вражіне; тїло треба було зложити до нової домовини. Цьвітів закуплено досить за міліон франків.

Судия слїдчий переслухував знов Чезарія, а той обстае при тім, що не мав ніяких спільників. Мимо того судия есть того переконаня, що був заговір і в тім напрямі веде слїдство. В Монпелїе відобрав собі жите якийсь Ґравіе, котрий в неділю вечером мав сказати що Карно згине. В Ліонї знов арештовано анархіста, Ляворіе, котрий був з Чезарієм підчас замаху; арештовано також его жінку.

Новинки.

Львів дня 29 червня.

— **Конкурси.** Дирекция почт і телеграфів розписуе конкурс на посади експедиентів почтових в Тернорудї, повіта скалатского, з річною платою 1350 зр.; в Желехові великім пов. камeнецкого, з платнею 460 зр. річно і в Родатичах пов. городецкого, з платнею 450 зр. Поданя треба вносити о першу посаду до 5 липня, о дві другі до дня 8 липня.

— **Срібні 20-крейцарові і мідяні 4-крейцарові монети** перестануть небавом мати свое значіне. Урядові ґазети у Відни і Будапештї оголосили однозвучні розпорядженя обох Міністерств скарбу, на підставі котрих згадані монети будуть в приватнім обігу прийматись лиш до кінця сего року. Натомість державні каси мають ті монети приймати до виплати і виміни до 31 грудня 1895 року, отже о один рік довше. Обовязок держави, викупляти двацять- і чотири-крейцарові монети. вигасае після того з 31 груднем 1895 р.; в приватнім обігу тратять они свое значіне вже з кінцем сего року.

— **З товариства „Просьвіта“.** На засіданю видїлу „Просьвіти“ дня 27 с. м. складав др. Савчак справу з отвореня філії товариства в Підгайцях, на котрім він був відпоручником головного видїлу. — О. Тороньскнй повідомив, що відпоручники тов. „Просьвіти“ в справі заснованя задаткового товариства щадничого вже по-

---

скалисті стіни замикали Фоібу; она плила все ще вузким каналом з простовисними стїнами по боках, котрі вода гладко вимила, лиш що в горі не було стелї з каміня.

Коли Стефан Баторий послїдний раз пішов був під воду, то від того знову якось прийшов до памяти і став рукою шукати за Сандорфом. Той схилив ся до него і шепнув ему:

— Ми вже виратували ся!

Не вже-ж міг він то таки направду сказати? Они нїби то вже виратували ся, а то він навіть не знав, куди пливе та ріка, яким краем перепливае, анї коли буде можна пустити ся того пня. Але у него була така сильна воля, що він вихопив ся на пень і тричи крикнув:

— Виратували ся! Виратували ся! Виратували ся!

Хто-ж то мав его почути, що він так викрикуе? На тих стрімких скалах, де зовсім не було урожайної землї, а котрі складали ся лиш з самих верстов лупка і кременя, де не міг навіть ніякий корчик пороcти, не було певно анї живого духа. Та й в сторонах, що по за тими скалистими берегами, ледви чи скортїло би кого там перебувати. Есть то дуже сумний той кусень землї, по котрім пливе Фоіба, замкнена ґранітовими стїнами, як би в каналї. Анї один потік не впадае там до неї; анї одного птаха не видко там, щоби лїтав понад нею, навіть риба не важить ся пустити ся в еї воду. Денеде лиш виставало з неї величезне каміне, котрого сухі вершки вказували на то, що вода в нїй прибула лиш в наслїдок послїдних злив. В звичайній порі була вода у Фоібі, як в кождім гірскім потоцї.

Вже не було чого побоювати ся, щоби десь пень ударив об такий камінь. Він сам їх виминав і плив рівно з похватом води, що его несла. Але й задля того самого було трудно вирвати его з того похвату, або зменшити его скорість, щоби причалити до берега, в місци, котре було би догідне, щоби там десь вийти на беріг.

Серед таких обставин минула година і анї разу не було потреба подумати о тім, щоби ратувати ся від грозячої небезпечности. На далекім овиді пролїтали ще послїдні блискавки, а туча давала знати о собі ще лиш глухим гуркотом грому, що відбивав ся у високім валї хмар, котрі довгою смугою тягнули ся сподом овиду. Вже провиднювало ся чим раз лїпше і по нічній тучи показувало ся ясне небо. Стефан Баторий спочивав, похилившись на плече Сандорфа, котрий і за себе і за него сторожив.

Тепер роздав ся здалека якийсь гук, що ніс ся як би десь з полудневого заходу.

— Що то може бути? — подумав собі ґраф Сандорф. — Може то вистріл з пушки? То може дають знак, щоби порт отвирати. В такім случаю мусимо бути вже десь недалеко побережа. Щоби то був за порт? Може Триест? Ні, бо тут, де мае сходити сонце, то всхід. То може Поля, що лежить на самім полудни Істриї. Але тогди....

Роздав се другий раз гук, а відтак ще й третий.

— Чи то може не з пушок стріляють? — став собі розважати Матій Сандорф. А може то скорше дають знак кораблям на широкім мори, що порт замикають. Хто знае, чи то не стоїть в якій звязи з нашою втечею.

Таки міг того побоювати ся. Власти певно ужили всяких способів, щоби зловити втїкачів знову, а могли припускати, що они передовсім будуть втїкати на побереже.

— Господи Боже ратуй нас! — подумав собі Сандорф. — Ти ще лиш один можеш нас виратувати!

Стрімкі береги по обох боках Фоіби ставали чим раз низші і почали відходити від себе, але все ще не було видко краю поза ними. Високі горби окружали овид, а через то видко було лиш на кілька сот кроків довкола і годі було зміркувати, що то за сторони.

Широке, але все ще пусте русло бистриції було причиною, що похват води був тут вже слабший. Кілька пнів, що вода десь в горі вирвала була з корінем, плили тут вже поволійше. Поранок червневий був дуже холодний. Втїкачі, мокрі цїлі, аж дрожали від студени. Був вже найвисший час, щоби десь вишукати собі якусь криївку і обсушити ся троха на сонци.

Було вже около пятої години рано, коли поза горбами показали ся низькі береги і видко було понад ними рівні царини. Фоіба впадала тепер, певно на доброї пів милї широким руслом в якусь ляґуну [1]), а то значило то саме,

[1]) Ляґунами називаемо ті місця коло морского побережа, де суть не конче великі а мілкі заливи. Коли вода морска наносить перед такі заливи каміне та пісок і тут їх лишае та робить з них довгі лави, що вистають понад воду, а рівночасно впадають до такого заливу і ріки, що також наносять землю, то в заливі творить ся богато більших і менших оэтровів і то називаемо лягунами. Коли яка лава, усипана морем сполучить ся з краем і творить тогди довгий а дуже вузкий півостров, то називаемо его язиком. Найславнїйші лягуни суть ті, на котрих лежить місто Венеция, в котрім замість улици суть канали.

розуміли ся з відпоручниками инших товариств і роботи вступні вже зачались. — Відчитано справоздане з загальних зборів філії Коломийскої з дня 20 червня. — На основі ухвали сегорічних загальних зборів принято другого платного урядника до канцеляриї товариства. — Полагоджено много справ канцелярийних і касових: одобрено деякі рукописи до поміщеня в календари на 1895 р. і розібрано надіслані материяли на книжочки до рецензиї. — Товариство „Львівский Боян“ доручило 50 зр. чистого доходу з вечерка Шевченкового на фонд стипендийний імени нашого Кобзаря. — Вкінци принято до товариства 21 нових членів.

— **В справі школи ім. М. Шашкевича** у Львові видав виділ руского товариства педаґоґічного таку замітну відозву: „Вісім літ минае, як у Львові засновано першу, і ще по нинішний день одиноку, самостійну школу чотироклясову, з язиком викладовим руским. Єсть се школа ім. Маркияна Шашкевича. Хто інтересуе ся справами народними, той певно тямить ще, кілько то труду і заходу коштувало львівских Русинів, заким они виборол сю школу. Та, на жаль, сей труд, сї заходи не вінчали ся великим успіхом, бо школа вправдї істнуе, але дітий не богато учащае до неї. У всіх чотирох клясах доходить число дітий ледви до 60. Тут вже нема що нарікати нї на власти, нї на невідрадні обставини; виною сему єсть байдужність самих Русинів. Правда, що сему по части винно перенесене школи з осередка міста на передмістє городецке, де находить ся величава польска школа сьв. Анни, в котрій єсть около 60 руских дітий, — але-ж годі вимагати, щоби місто будувало величаву школу для кільканацятеро дітий. Коли фреквенция численна, то й відповідний будинок мусить найти ся. Коли добиваемо ся прав, повинні ми уміти з них користати. Як будуть могли наші посли ставляти дальші домаганя на поли шкільництва, коли їм вкажуть на нашу школу М. Шашкевича, як на яркий доказ, що рускі чотиро-клясові школи злишні? Тож, кому залежить на тім, щоби его дитина побирала науку в материнім язиці, щоби вже з-малку научилась любити рідне слово, най з недалеким початком нового шкільного року впише свою дитину лишень до рускої школи. Бо сором, великий сором впаде на львівских Русинів, коли дозволимо тій одинокій рускій школї упасти за-для нашої байдужности“.

— **Іспит зрілости в ґімназиї дрогобицкій** відбув ся в днях від 21 до 25 червня під проводом інспектора краевого п. Левицкого. До іспиту письменного приступило 25 абітуриентів, з котрих одного не допущено до устного іспиту, а другий екстерніст відступив. Зложило іспит 16 абітуриентів, іменно: Мехель Авербах, Хаім Арнольд, Ром. Думин, Як. Ердгайм, Ант. Гулла, Як. Яхно (з відзначенем), Жигм. Кляйнберґ, Фр. Кучера, Ів. Ляхович, Вікт. Лобос, Юл. Лопушаньский, Ад. Німців, Юл. Рапапорт, Ром. Свитальский, Ігн. Шайдицкий і Макс. Візенберґ. На 6 тижнїв репробовано 5, на цілий рік двох абітуриентів.

— **Нещастна пригода** лучила ся дня 21 червня в Коломиї. Іменно Ян Домбровский, ученик II-ої кляси ґімназияльної упав так нещасливо в сали ґімнастичній, що зломив обі руки. Причиною сего нещастя була недостача нагляду.

— **Перешкода в дорозї на другий сьвіт.** Шинкар Котовш проходжував ся по Шенбрунї і нараз побачив незвичайного висїльника. Той зневохочений до житя чоловік повісив ся на дереві, але не за шию, лишень за ноги, котрі привязав шнурами до дерева, і гойдав ся так у воздусї довгий час, мов би хотїв руками чого імити ся. Котовш виняв скоро ніж і перетяв шнури. Самоубийник поволїк ся з гнївом на одно місце, де лишив дві кулї, наговорив свому спаситслеви таких нечемностий, що той аж забув ся, бачучи таку „вдячність“, почім на кулях поштильґукав до Гецендорфу. Котовш не міг навіть дізнати ся, як зве ся оріґінальний самоубийник, котрому перешкодив перейти ся — на другий сьвіт...

— **Відважний ветеринар.** В зоольоґічнім огороді в Ахенї захорував сими днями дорогий медвідь. Зикликали до него лікарів, але ніхто не відважив ся війти до клїтки медведя, лише ветеринар окружний др. Штайль. Він влїз у клїтку, розслїдив недугу медведя, приготовив лїк у фляшцї і при службі влив его в рот медведеви. Хоч медвідь притім відкусив шию фляшки, але випив і той лїк. Др. Штайль вийшов цїлий з клїтки, лише руку мав троха скалїчену. Все було би добре і відважний ветеринар міг би хвалити ся своею відвагою, але хорий кум бурмило мимо лїкарства „взяв“ і здох на другий день.

Господарство промисл і торговля

Львів 28 червня: пшениця 6·— до 7·25 жито 5·— до 5·70; ячмінь броварний 5·25 до 5·50; ячмінь пашний 4·50 до 5·—; овес 5.50 до 6·—; ріпак 8·25 до 8·75; горох 6·— до 9·—; вика 7·— до 8·—; насїне льнянне —·— до —·—; сїмя —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·— до 5·23; гречка 6·75 до 7·25; конюшина червона —·— до —·—; біла —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кмен —·— до —·—; аниж —·— до —·—; кукурудза стара 4·40 до 5·20; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—; спіритус —·— до —·—

ТЕЛЄҐРАМИ.

Віденъ 29 червня. Вчера закінчив ся з'їзд делеґатів палат адвокатских.

Петербург 29 червня. Вся праса російска доказуе, що смерть Карнота зробила в Росиї глубоке враженє, та що новий президент скріпить дружбу з Росиею.

— **У Львові** виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштуе 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дітий і молодежи; 36 аркушів друку, 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник політики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник лїтератури, історії і фольклору; 60 аркушів друку 5 зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаічні ч. І. 80 кр. ч. II. 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. І. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. І. II. 1·20 зр. — **Пролісок**, збірник поезий Павла Граба ч. І. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. І. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. І. Трохима **Зіньківского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Ставиского: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**“ 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух“** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові при ул. Академічній ч. 8.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Посьпішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволичиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	--	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

	Посьпішний		Особовий			
Кракова	3 08	6·01	6·46	9·56	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц-державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продае ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дае ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) уділяе ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники визваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

За редакцию відповідае Адам Креховецкий.

що й в море. В глубині на заході показали ся поодинокі чайки, з котрих деякі були привязані, а другі при легкім вітрі, що дув від сторони краю, лагодили вже вітрила і вибирали ся на море. По тих чайках можна було пізнати, що та ляґуна, то лиш глубоко входячий в край лиман. Море було отже недалеко і було порадно, як найскорше до него дістати ся. Сховати ся у котрогось з тамошних рибаків було би не конче розумно, бо звірити ся ему, було би небезпечно. Такий рибак, довідавшись о втечи, був би ще готов дати знати жандармам, котрі під ту пору певно вже слїдили по цїлім краю.

Матій Сандорф не знав тепер, що робити, аж нараз пень, на котрім они сиділи, зачепив корінем в якийсь паль під водою і так замотав ся, що аж станув і підсунув ся до берега, як той човен, що его привяжуть.

Ґр. Сандорф вийшов осторожно на беріг; хотів насамперед розглянути ся, чи їх хто не видить. Як далеко глянув оком, не видів нікого, анї ніякого селянина, анї рибака, всюди лиш багна.

А все-ж таки може на яких двіста кроків від них лежав на земли чоловік, що з того місця міг втікачів добре доглянути.

Ґраф Сандорф, що уважав ся зовсім безпечним, вернув ся назад і злїз з берега в долину; звів свого товарища з пня та положив его на піску, не знаючи анї, де він вчинив ся, анї куди ему тепер брати ся.

А по правдї сказавши, то тота широка вода, в котру впадае Фоіба, то анї море, анї ляґуна, лиш справдешний лиман, т. є. широке устє ріки до моря. Той лиман називають каналом Леме, котрий на західнім побережу істрийского півострова, межи містами Ровіньо і Орзера, стоїть маленьким проливом в звязи з Адрийским морем. Але о тім ніхто не знав, що вода Фоіби, прибувши по великих зливах, гнала тепер через печеру Буко аж в отсей лиман.

Кілька кроків дальше стояла колиба якогось стрільця. Матій Сандорф і Стефан Баторий сховали ся до неї, там скинули з себе мокру одіж і розложили еї на сонце та чекали, аж висхне. Рибацкі чайки виплили тимчасом з каналу Леме, і як далеко було глянути оком, не було нїчого, лиш пустий край.

Тепер підоймив ся той чоловік, що лежав на земли і все видів, та підійшов під колибу, щоби ще лїпше всему придивити ся, а відтак пустив ся на полудне і щез десь нараз в якімсь ярі.

В три години пізнїйше могли вже Матій Сандорф і его товариш убрати ся знову в суху свою одїж. Треба було іти дальше.

— Годї нам сидїти тут дальше в отсїй колибі — відозвав ся Стефан Баторий.

— А чи чуеш в собі силу, що зможеш іти дальше — спитав его Матій Сандорф.

— Я такий голоден, що ледви на ногах держу ся.

— Мусимо якось старати ся, щоби дістати ся аж на само побереже. Там може роздобудемо дещо істи а може і дістанемо ся на якийсь корабель. Ідїм, Стефане!

Они вийшли з колиби очевидно більше зголоднїлі, як помучені.

(Дальше буде).

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.